

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

На предлог Наставно–научног већа од 12. фебруара 2018. године, декан Правног факултета Универзитета у Београду донео је одлуку о расписивању конкурса за избор у звање и заснивање радног односа на радном месту **једног доцента за ужу научну област Кривично право – предмет Кривично право**, на Правном факултету Универзитета у Београду. Конкурс је објављен у „Службеном гласнику РС“, бр. 14 од 23. фебруара 2018. године, у публикацији Националне службе за запошљавање „Послови“, бр. 766 од 28. фебруара 2018. године, као и на интернет страници Факултета и Универзитета у Београду.

Изборно веће Правног факултета Универзитета у Београду, на својој XXIV седници одржаној 12. фебруара 2018. године, образовало је Комисију за писање реферата о пријављеним кандидатима, у следећем саставу: др Зоран Стојановић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Београду, у пензији, др Наташа Делић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Београду и др Игор Вуковић, ванредни професор Правног факултета Универзитета у Београду.

У складу са наведеном дужношћу, чланови Комисије Изборном већу Правног факултета Универзитета у Београду, у складу са Правилником о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду („Гласник Универзитета у Београду“, бр. 200/2017), подносе следећи

РЕФЕРАТ

На расписани конкурс пријаву су благовремено поднела 2 (два) кандидата, и то: др Ивана Марковић из Београда и др Ванда Божић из Загреба. Кандидаткиње су уз пријаву на конкурс поднеле документацију са основним биографским подацима, објављеним научним радовима и другим материјалом од значаја за одлучивање, при чему их је Комисија вредновала по редоследу пријављивања. Приликом вредновања, Комисија је пошла од позитивних прописа који дефинишу услове и критеријуме за избор наставника на Правном факултету Универзитета у Београду.

1. Др Ивана Марковић

а) Биографски подаци

1) Образовање

Др Ивана Марковић је рођена у Земуну 1983. године. Основну школу је похађала у Србији (Земун) и Немачкој (Хамбург). Гимназију је завршила у Немачкој (Минхен). Дипломирала је на Правном факултету Универзитета у Београду 2007. године са просечном оценом 10,00. 2011. године је на истом факултету одбранила мастер рад под називом „Материјално кривично право Европске Уније“. Докторске студије је окончала 2017. године на Правном факултету Универзитета у Београду, одбравивши докторску дисертацију под насловом „Помагање као облик саучесништва у кривичном праву“.

У оквиру стручних и научних усавршавања, др Ивана Марковић је више пута боравила у иностранству. 2008. године је добила тромесечну Међународну парламентарну стипендију немачког Бундестага, 2012. године је (од јула до септембра) боравила на Макс-Планк Институту за страно и међународно кривично право у Фрајбургу, док је у новембру 2013. године имала истраживачки боравак на Институту за кривично право и криминологију Универзитета у Бечу. У периоду јул–август 2014. године такође је користила истраживачки боравак на Макс-Планк Институту за страно и међународно кривично право у Фрајбургу. У новембру и децембру 2017. године др Ивана Марковић је користила стипендију Немачке академске службе DAAD, уз боравак на Правном факултету Хумболт универзитета у Берлину.

Кандидаткиња је користила више стипендија током својих студија (стипендије: Министарства за просвету и спорт, града Београда, Eurobank EFG, задужбине „Лука Ћеловић и Миливоје Јовановић“, Фондације за развој научног и уметничког подмлатка) и током рада на Факултету (стипендије IPS, DAAD и OeAD).

2) Радно искуство и други подаци од значаја

Након дипломирања др Ивана Марковић је била запослена у Министарству економије и регионалног развоја, одсек за међународну сарадњу (децембар 2008 – јул 2009.). Од 2009. године је сарадник у настави, а од 2011. и асистент на предмету кривично право на Правном факултету Универзитета у Београду. Др Ивана Марковић је обављала функцију секретара Катедре за кривично право од 2013. до 2017. године, била је члан Комисије за (ре)акредитацију Правног факултета од 2012. до 2013. године, као и секретар на пројекту „Казнена реакција у Србији као кључни елемент правне државе“ од 2010. до 2017. године. Кандидаткиња је била секретар часописа *Crimen* (2010–2013.), секретар Општег семинара Правног факултета Универзитета у Београду од 2014. до 2017. године, секретар Студија за иновацију знања „Организовани криминалитет, тероризам и корупција“ од 2011. до 2012. године, и секретар Организационог одбора конференције „Правни поредак НДХ“ од 2014. до 2017. године.

Др Ивана Марковић влада немачким језиком на највишем нивоу. Одлично познаје енглески језик (TOEFL, total score 109 [у прилогу], IELTS, Overall Band Score 8.0 [у прилогу]), врло добро италијански (виши средњи ниво, CILS Livello Due B2), а похађала је и почетне курсеве из француског и турског језика.

б) Научно–истраживачки рад

1) Објављени радови

Кандидаткиња др Ивана Марковић је доставила списак објављених радова, који су приложени уз пријаву на конкурс. У наставку су приказани објављени радови из материје кривичног материјалног права које је кандидаткиња приложила у пријави.

1. *Материјално кривично право Европске уније*, мастер рад, Правни факултет Универзитета у Београду, 2011, 79 стр.

У мастер раду се обрађују актуелна питања европског материјалног кривичног права након Лисабонског уговора и њихов утицај на национална кривична законодавства. У првој глави ауторка се бави могућим називима и дефиницијама кривичног права ЕУ, након чега следи приказ његовог развоја. У наставку се ближе анализира политика првог стуба ЕУ, и излажу аргументи у прилог рестриктивном тумачењу примарних европских извора из ове материје. Ауторка долази до закључка да европска заједница не поседује изворну надлежност за стварање супранационалног кривичног права. Даље се говори о трећем стубу ЕУ, тачније о полицијској и правосудној сарадњи у кривичним стварима, с тежиштем на посебни део материјалног кривичног права. Завршни одељак другог дела посвећен је Corpus Juris-у кривичноправних прописа о заштити финансијских интереса ЕУ. Трећи део рада заокружен је објашњењем поступка доношења одлука и анализом рестриктивног тумачења Лисабонског уговора од стране немачког Савезног уставног суда, као и приказом Манифеста европске криминалне политике. Централни део мастер рада односи се на својеврсни „посебни део“ европског материјалног кривичног права, то јест она кривична дела за која је ЕУ прописала минималне стандарде. Ауторка указује и на непостојање јединственог општег дела, и у закључку истиче да је претпоставка узајамног признања одлука извесна хармонизација прописа у овој области.

2. „Пристанак повређеног у кривичном праву“, у: Ђорђе Игњатовић (уред.), *Казнена реакција у Србији. Део 1*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2011, ISBN 978-86-7630-326-7, стр. 282–296 (М44 – 2 поена).

У овом раду се разматра кривичноправна проблематика пристанка повређеног. Након уводних напомена у којима је скицирано стање у српском кривичном законодавству, следи одређење његовог места у кривичноправном систему. Посебна пажња посвећена је условима који морају да буду испуњени не би ли била искључена противправност дела (диспонибилност добра, способност

за пристанак, мане воље). У наставку се указује на повреде учињене у оквиру спорских такмичења и на претпоставке тзв. претпостављеног пристанка повређеног, као потенцијалног основа искључења противправности.

3. „Европско кривично право“, коментар поводом издавања књиге: М. Wasmeier, A. Möhlig (прир.), Кривично право ЕУ – збирка прописа, *Бранич*, бр. 1/2009, ISSN 0353–9644, стр. 155–168 (М53 – 1 поен).

Издавање збирке прописа о кривичном праву Европске уније узето је као повод да се у приказивању укаже на одређене аспекте и критичке тачке ширења утицаја Уније на област кривичног права, које је до сада било у скоро искључивом домену националног законодавца. Ауторка примећује својеврсни тренд „европеизације“ кривичних законодавстава, уз нејасну природу кривичног права Уније.

4. Приказ књиге: W. Hassemer, Warum Strafe sein muß. Ein Plädoyer, *Crimen*, год. II, бр. 1/2011, ISSN 2217–219X, стр. 154–160.

5. Приказ књиге: F. Bydliniski, Grundzüge der juristischen Methodenlehre, *Crimen*, год. I, бр. 2/2010, ISSN 2217–219X, стр. 321–330.

6. Превод на немачки језик: „Die verbrechenslehre aus der Sicht des serbischen Strafrechts“, у: М. Heinrich, C. Jäger, Bernd Schünemann (Hrsg.) *et al.*, *Festschrift für Claus Roxin zum 80. Geburtstag am 15. Mai 2011. Strafrecht als Scientia Universalis*, Walter de Gruyter, Berlin, 2011, ISBN 978-3110240108, стр. 1593–1607.

7. Превод са немачког језика: Ф. Бидлински, *Правна методологија: основи науке о правним методама*, ЦИД, Подгорица, 2011, ISBN 978-86-495-0428-8, 146 стр.

8. Превод са немачког језика: К. Роксин, „О евентуалном умишљају“, *Crimen*, год. I, бр. 1/2010, ISSN 2217–219X, стр. 5–17.

9. „Дивергентна схватања судске праксе и теорије – о 'инцест-случају' из Немачке“, *Бранич*, год. CXXVI, бр. 3–4/2013, ISSN 0353–9644, стр. 73–92 (М53 – 1 поен).

Овај рад приказује тзв. инцест-случај из немачке судске праксе, који је у немачком друштву покренуо начелну расправу о кажњивости инцеста, а касније је због поступка пред Савезним уставним судом Немачке и Европским судом за људска права довео у питање сагласност ове инкриминације са правом на породични и приватни живот. Нарочито су приказани наводи издвојеног мишљења судије Хасемера о не/оправданости кривичноправног кажњавања инцеста. Доводећи у везу овај случај са српским правом, ауторка закључује да је потребно преиспитивање кривичне кажњивости инцеста, прихватајући аргументацију да се овде ради морално „анахроној норми“.

10. „Европско кривично право – појмовно одређење и стање после Лисабонског уговора“, *Правни живот*, год. LXI, бр. 12/2012, ISSN 0350-0500, стр. 503-520 (М51 – 3 поена).

У овом чланку се најпре истичу разлике појмова „европско кривично право“ и „кривично право Европске уније“, а затим и промене које у овом материји доноси Лисабонски уговор. Према Уговору из Лисабона кривична законодавства држава чланица остају национална, а Европска унија може да доноси кривичноправне прописе само у погледу односа који погађају њену надлежност која се односи на стварање јединственог простора слободе, безбедности и права. Ауторка разматра три модела овлашћења Европске уније у погледу материјалног кривичног права и правила поступка доношења одлука у кривичноправној области, закључујући анализу одговарајућим одлукама Савезног уставног суда Немачке.

11. „Körperverletzungen im Sport – eine strafrechtliche Gratwanderung“, у: Ђ. Игњатовић (уред.), *Казнена реакција у Србији. Део 3*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2013, ISBN 978-86-7630-454-7, стр. 295-308 (М44 – 2 поена).

Овај рад, писан на немачком језику, бави се кривичноправним аспектима спорта, нарочито евентуалним телесним повређивањем у спортским такмичењима. У првом делу рада се говори о феномену спорта уопште и његовом значају за савремени живот. У централном делу раду ауторка обрађује телесне повреде, које се везују за спорт, или директно наступају у оквиру спортских такмичења, са нарочитим освртом на институт пристанка повређеног. Део рада посвећен је и институту дозвољеног ризика.

12. „Кривично дело убиства детета при порођају“, у: С. Табороши (прир.), *Развој правног система Србије и хармонизација са правом ЕУ. Прилози пројекту 2011*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2012, ISBN 978-86-7630-357-1, стр. 77-94 (М45 – 1,5 поена).

У овом раду ауторка разматра различита питања везана за кривично дело из чл. 116 КЗ РС. Након уводних напомена и приказа историјског развоја детеубиства уопште и код нас, ауторка анализира четири најзначајнија разлога која оправдавају привилеговање убиства детета при порођају. Најзад, у раду се разматрају спорна обележја дела: објект, субјект, поремећај изазван порођајем и време извршења. Ауторка предлаже шире схватање појма поремећаја, које би обухватило не само директне соматске и психофизичке промене условљене порођајем, већ и психосоцијалне факторе социјалне и економске природе који утичу на породиљу.

13. „О криминалној политици Европске уније“, у: Р. Васић, И. Крстић (прир.), *Развој правног система Србије и хармонизација са правом ЕУ. Прилози Пројекту 2012*, Центар за издаваштво и информисање Правног факултета Универзитета у Београду, 2013, ISBN 978-86-7630-449-3, стр. 157-169 (М45 – 1,5 поена).

Ауторка се у овом раду бави стањем криминалне политике у Европској унији. Најпре је дате полазне напомене о криминалној политици уопште и приказане најважније новине из Лисабонског уговора у вези са поделом надлежности и поступком доношења одлука у кривичноправној области. Затим су анализиране поједине карактеристике криминалне политике Европске уније, да би се на крају указало на нека актуелна дешавања последњих година на том пољу. На крају овог прегледа ауторка даје основне информације о тзв. Манифесту о европској криминалној политици, сачињеном од угледних теоретичара кривичног права из десет земаља, у којем се наводе основни криминално-политички принципи и примери њиховог поштовања или непоштовања у законодавној пракси ЕУ.

14. „Предузимање медицинског захвата као основ искључења противправности – са посебним освртом на непостојање пристанка пацијента“, у: Ђ. Игњатовић (уред.), *Казнена реакција у Србији. Део 2*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2012, ISBN 978-86-7630-397-7, стр. 306–324 (М44 – 2 поена).

У овом раду ауторка истражује кривичноправна дејства предузетог медицинског захвата као евентуалног посебног основа искључења противправности, нарочито у контексту не/постојања пристанка пацијента. Заступа се становиште да медицински захват може да искључи противправност неког кривичног дела, под условом да је била извршена по правилима лекарске струке, у намери лечења и на основу пристанка пацијента. Ауторка разматра кривична дела из нашег законодавства чија би противправност вршењем медицинског захвата могла бити искључена, закључујући да наше право кривично не санкционише поступање лекара ако пацијент није дао свој пристанак на захват, како то чине нека друга законодавства. У закључку се констатује да је прекршајно кажњавање здравственог радника који без пристанка односно противно вољи пацијента предузме лечење одговарајуће решење.

15. Приказ књиге: K. Kühl, Freiheitliche Rechtsphilosophie, *Crimen*, год. III, бр. 1/2012, ISSN 2217–219X, стр. 118–122.

16. Приказ књиге: U. Sieber, M. Nolde, Sperrverfügungen im Internet: Nationale Rechtsdurchsetzung im globalen Cyberspace?, *Crimen*, год. II, бр. 2/2011, ISSN 2217–219X, стр. 277–282.

17. Приказ књиге: E. Dezza, S. Seminara, T. Vormbaum, Moderne italienische Strafrechtsdenker, *Crimen*, год. IV, бр. 1/2013, ISSN 2217–219X, стр. 107–112.

18. „Телесно кажњавање деце у кривичноправном контексту вршења родитељског права“, у: Ђ. Игњатовић (уред.), *Казнена реакција у Србији. Део 4*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2014, ISBN 978-86-7630-516-2, стр. 285–300 (М44 – 2 поена).

Тема рада је родитељско право на кажњавање деце, нарочито из угла могућег телесног повређивања детета. Након уводних напомена, следи приказ међународних извора и анализа домаћег законодавства. У наставку су дати предлози решења у српском кривичном праву, према којима би се кажњивост родитеља могла избећи конструисањем личног основа искључења кажњивости, позивањем на дело малог значаја, или постављањем родитељског права на телесно кажњавање као ванкривичнозаконског основа искључења противправности. У раду се разматра и немачко право.

19. „Криминализација у предворју правног добра на примеру кривичних дела тероризма из Кривичног законика Србије“, у: Р. Васић, И. Крстић (прир.), *Развој правног система Србије и хармонизација са правом ЕУ. Прилози Пројекту 2014*, Центар за издаваштво и информисање Правног факултета Универзитета у Београду, 2015, ISBN 978-86-7630-566-7, стр. 131–152 (М45 – 1,5 поена).

Рад је посвећен померању зоне кажњивости унапред, нарочито видљивом на примеру кривичних дела тероризма, измењених 2012. године. Након приказа ранијег решења, анализа позитивног права обухвата нову подгрупу терористичких кривичних дела. У раду се штуро приказују обележја новоуведених кривичних дела.

20. „The New Concept of Criminal Offences of Terrorism in Serbian Law in the Context of Enemy Criminal Law“, D. Kolarić (ed.), *Archibald Reiss Days*, Academy of Criminalistic and Police Studies, Belgrade, 2015, ISBN 978-86-7020-320-4, pp. 301–306 (М31, истовремено и М14 – 4 поена).

Изменама и допунама Кривичног законика од 2012. године извршена је ресистематизација кривичних дела тероризма у оквиру кривичних дела против човечности и других добара заштићених међународним правом. Као неке од главних карактеристика ове законодавне интервенције могу се навести појачана репресија и ширење криминалне зоне, чиме се поставља питање у којој мери се ова нова концепција кривичних дела тероризма поклапа са концептом тзв. „непријатељског кривичног права“. У завршном делу рада се указује на ново уређење терористичких кривичних дела и на знатна поклапања која постоје између нових решења и поменутог концепта.

21. „Нека основна питања у вези са објективном страном противправности“, у: Ђ. Игњатовић (уред.), *Казнена реакција у Србији. Део 5*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2015, ISBN 978-86-7630-568-1, стр. 285–300 (М44 – 2 поена).

У раду се разматрају извесна питања која се односе на кривичну противправност. Осим излагања актуелних становишта о односу предвиђености у закону и противправности, у раду се указује и на материјалну и формалну страну противправности, као и на два основна принципа на којима почива идеја оправдања (принцип „претежног“ и „непостојећег“ интереса). Ауторка доводи у

питање смисленост опстанка неких постојећих основа оправдања (попут дела малог значаја у односу на опортунитет кривичног гоњења).

22. „Садомазохизам као основ искључења противправности“, *Правни живот*, LXIV, ISSN 0350–0500, бр. 9/2015, стр. 271–282 (М51 – 3 поена).

У раду се приказује садомазохизам као подврста пристанка повређеног. Сматрајући да је реч о сексуалној техници која не заслужује кривичноправну интервенцију, ауторка се залаже за вредновање у које се неће уплитати морални и етички елементи. Након историјског погледа на етимологију речи, централни део рада посвећен је претпоставкама које пристанак овде треба да испуни, не би ли се могла искључити противправност.

23. „Границе помагања у самоубиству према немачком кривичном праву“, *Страни правни живот*, ISSN 0039-2138, бр. 2/2016, стр. 157–168 (М51 – 3 поена).

У раду су обрађена два питања у вези са помагањем у самоубиству према немачком праву, и то разграничење (некажњивог) помагања у односу на одговорност због неправог нечињења и разграничење у односу на кривично дело непружања помоћи (чл. 323ц немачког КЗ). Пажња је посвећена и новоуведеном кривичном делу подстицања на самоубиство на послу (чл. 217), којим се поље начелно некажњивог саучесништва у суициду ипак сужава. Ауторка закључује да наведена ограничења заслужују критику.

24. „Остварење оправданих интереса као основ искључења противправности“, у: Ђ. Игњатовић (уред.), *Казнена реакција у Србији. Део 6*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2015, ISBN 978-86-7630-639-8, стр. 289–303 (М44 – 2 поена).

У раду се разматра остварење оправданих интереса као евентуални основ искључења противправности, тачније оне основе искључења постојања кривичног дела који су прописани код кривичних дела против части и угледа. Ауторка пореди домаћа решења са немачким правом и закључује да је остварење оправданих интереса као основ искључења противправности ограничен на кривична дела против части и угледа, али да се заснива на универзалном начелу вагања интереса, и да је као такав повезан са идејом дозвољеног ризика.

25. „Еутаназија у немачком и српском кривичном праву“, *Правни живот*, LXV, ISSN 0350–0500, бр. 9/2016, стр. 235–250 (М51 – 3 поена).

Еутаназија спада у ред питања која су под снажним утицајем ванкривичноправних момената. У раду се говори о (не)дозвољености облика еутаназије, уз осврт на различите облике учешћа у смрти другог. Ауторка се залаже за ширење права човека на самоопредељења насупрот појачаној кривичноправној заштити живота, као и за либералнији приступ (не)кажњивости помагања у самоубиству.

26. „Кривичноправни значај сатире“, у: Ђ. Игњатовић (уред.), *Казнена реакција у Србији. Део 7*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2016, ISBN 978-86-7630-708-1, стр. 248–258 (М44 – 2 поена).

У раду је анализирана могућност да сатира оствари дејство основа искључења противправности. Након описа једног случаја из упоредне (немачке) праксе, следи анализа кривичних дела увреде стране државе према немачком и српском праву. Ауторка сматра да се овде може применити остварење оправданих интереса као основ искључења противправности кривичних дела против части и угледа, полазећи од слободе изражавања мишљења и уметности, док год се критика не претвори у омаловажавање које није оправдано интересима критике друштвене стварности због којих је она иницијално и била изражена.

27. „Уништење непокретних културних добара – заштита према међународном кривичном праву“, *Српска политичка мисао*, ISSN 0354-5989, бр. 3/2017, стр. 131–147 (М24 – 4 поена).

Тема рада је уништење културних добара у контексту међународног кривичног права, у светлу актуелне пресуде донете у случају *ал Махди*. Код ове одлуке је од посебне важности било одређење статуса добра као баштине која се налази под заштитом Унеска, а што би могло да има импликације и на третман српских средњовековних манастира на Косову и Метохији, који се званично налазе на списку угрожених добара. Указано је на значај пресуде за угрожене српске манастире и друге непокретности на Косову и Метохији, а дата је и оцена заштите културних добара у нашем кривичном праву.

28. „Kernaspekte der aktuellen Reform des Allgemeinen Teils in Serbien“, *Zeitschrift für die gesamte Strafrechtswissenschaft*, ISSN 0084-5310, № 3/2017, S. 885–908 (листа часописа утврђених од стране Националног савета за високо образовање на предлог Универзитета у Београду, изједначено са М24 – 4 поена).

У овом чланку се говори о важним новинама у Општем делу Кривичног законика Србије. Поред особености развоја општег појма кривичног дела, актуелног нарочито од доношења Кривичног законика Србије, нарочита пажња посвећена је и двома специфичностима на плану одмеравања казне (мржњи као обавезној отежавајућој околности и забрани ублажавања казне за поједина кривична дела). У раду се говори и о систему санкција у нашем кривичном праву.

29. *Помагање као облик саучесништва у кривичном праву*, докторска дисертација, Правни факултет Универзитета у Београду, 2017, 341 стр. (М71 – 6 поена).

У својој докторској дисертацији кандидат др Ивана Марковић обрађује помагање као један од облика саучесништва у кривичном праву. У питању је један од важнијих института Општег дела кривичног права, чија научна одбрана претпоставља озбиљан ауторски приступ и обраду многих догматски интересантних и комплексних питања. Методолошки и структурално, дисертација

представља заокружену целину. Поглавља су логично постављена, при чему се ауторка определила да читаоцу најпре представи преглед актуелних упоредноправних решења. Списак коришћене литературе је репрезентативан (више од 350 библиографских јединица), уз велики број новијих страних монографских радова, при чему су у највећој мери коришћена дела писана на немачком језику. Овакав одабир литературе је смислен, будући да обрада општих института кривичног права и није могућа без узимања у обзир актуелних ставова немачке кривичноправне доктрине, која је у том делу најразвијенија. У дисертацији се обрађују сви значајнији проблеми предметне теме. Док се поједина разматрана питања могу сврстати у уобичајени предмет интересовања монографија и чланака из области саучесништва, поједине подтеме, актуелне у савременом научном дискурсу, до сада или уопште нису биле предмет озбиљније домаће научне обраде (нпр. излагање актуелних теорија о основу кажњавања за помагање), или њихова анализа није била предмет домаћих монографских радова (нпр. излагање о помагању у кривичном делу путем тзв. „неутралних“ радњи), уз анализу и образложену критику многих концепата, актуелних у савременој континенталној доктрини. У погледу већине питања ауторка аргументовано брани заузето становиште, уз одређене предлоге у правцу измене актуелних решења *de lege ferenda*. Обраду недоумица актуелних у националним законодавствима допуњује осврт на међународно-правни аспект саучесништва, са нарочитим погледом на право Европске уније.

Уз пријаву на конкурс, кандидаткиња је приложила и: биографију, објављене радове (у фотокопији), диплому о стеченом високом образовању са додатком дипломи (у фотокопији), диплому о завршеним мастер академским студијама и стеченом академском називу мастер правник (у фотокопији), уверење о уписаном четвртном семестру докторских академских студија у школској 2013/2014. години (у оригиналу), извод из матичне књиге рођених (у оригиналу), уверење о држављанству (у оригиналу), сертификат о познавању италијанског језика (Livello DUE – B2) и уверење о добијеној стипендији DAAD.

Комисија је прибавила и размотрила и одговарајуће о податке који се односе на вредновање педагошког рада др Иване Марковић од реизбора у звање асистента. У овом периоду др И. Марковић је остварила високе просечне оцене, и то, према школским годинама: оцену 4,57 (у школској 2014/2015 – број анкетираних студената 74), оцену 4,35 (у школској 2015/2016 – број анкетираних студената 174) и оцену 4,46 (у школској 2016/2017 – број анкетираних студената 63).

2) Учесће на научним скуповима

Поред домаћих научних конференција, приказаних у претходном одељку, у погледу којих је саопштен рад објављен у целини, др Ивана Марковић је учествовала и на другим научним скуповима у земљи и иностранству:

1. „Limits and Boundaries of Criminal Law – On the Approach of the Serbian Legislator“, Conference Jurisprudence in Central and Eastern Europe: Work in Progress, Faculty of Law, University of Latvia, Riga, 15–16. Септембар 2017. године.

2. „The Protection of Cultural Heritage in International Criminal Law“, Europa-Institut, Saarland Universität, 25. април 2017. године.

3. „Euthanasia in German and Serbian Criminal Law“, International Symposium at the İstanbul Ticaret Üniversitesi, Истанбул, 8. март 2016. године.

4. „Criminal Infiltration in Public Procurement in Germany“, Warning on Crime Final Conference, Торино, 22. фебруар 2016. године.

5. „Current Developments of Serbian Criminal Law“, Max-Planck-Institute for Foreign and International Criminal Law, Freiburg im Breisgau, 24. јул 2013. године.

3) Научни пројекти, уредништва и чланства у удружењима

Др Ивана Марковић учествује у следећим домаћим научним пројектима:

1. „Казнена реакција у Србији као кључни елемент правне државе“. Пројекат Министарства науке Републике Србије, бр. 179051.

2. Идентитетски преображај Србије. Пројекат Правног факултета Универзитета у Београду.

Др Ивана Марковић је навела учешће у следећим међународним пројектима:

1. „New Technologies and Fight against Terrorism and Hate Speech in an European Perspective“, Università di Verona, Italy, од 2017. године

2. „Warning on Crime“, (WOC) HOME/2012/ISEC/AG/4000004372, Law Department of the University of Turin, in partnership with Amapola – progetti per la sicurezza delle persone e delle comunità, the Catholic University of Lyon, Maastricht University and the Romanian Center for European Policies, од 2015–2016. године. Кандидаткиња је приложила свој допринос пројекту („Country Profile Germany“, 14 стр.)

Др Ивана Марковић је члан следећих стручних и научних удружења: DiPLaP (Laboratorio Permanente di Diritto Penale), Милано, Италија, од 2014. године; DAAD Alumnus, од 2012. године; OeAD Alumnus, од 2013. године.

2. Др Ванда Божић

а) Биографски подаци

1) Образовање

Кандидаткиња др Ванда Божић рођена је 7.8.1978. године у Карловцу, у Хрватској. Правни факултет Свеучилишта у Загребу завршила је 2004. године. Исте године је дипломирала и на Академији драмских уметности Универзитета у Загребу (диплома приложена). Правосудни испит положила је 2009. године

(уверење о положеном правосудном испиту у прилогу). 2010. године окончала је магистарске студије на Правном факултету Свеучилишта у Загребу, одбранивши магистарски рад под називом „Намјера као битно обиљежје бића казненог дјела пријеваре у хрватском казненом праву“ (диплома у прилогу). 2012. године на Правном факултету Свеучилишта у Загребу одбранила је докторску дисертацију под насловом „Трговање људским органима као облик организованог криминалитета“ (диплома у прилогу).

2) Радно искуство и други подаци од значаја

Након окончања студија, др Ванда Божић је најпре од 2004. до 2006. године радила као правник у општинском суду, окружном суду и у Министарству правде. Истовремено је у току 2005. и 2006. године била ангажована као стручни сарадник, истраживач за правна питања, у Хрватској радио-телевизији. Од 2007. до 2014. године је радила у правном лицу *Facultas. d.o.o.* као правник и експерт за кривично право и привредна кривична дела. Од 2015. до 2016. године ради на Правном факултету Свеучилишта у Загребу на Катедри за кривично право као стручни сарадник. Од 2016. године је на Правном факултету Свеучилишта у Загребу на Катедри за кривично право ангажована као научни сарадник.

Од других активности од значаја, др Ванда Божић успешно ради и као слободни уметник. Од 1997. до 2006. ради хонорарно као глумица, да би од 2006. до 2017. године била у сталном ангажману у загребачком казалишту. У биографији наводи да се служи енглеским и немачким језиком, да је обучена за коришћење програмâ MS Office и Libre Office, као и да поседује возачку дозволу Б категорије. У пријави је приложена и препорука декана Правног факултета у Нишу проф. др Саше Кнежевића.

б) Научно–истраживачки рад

1) Објављени радови

Др Ванда Божић је приложила списак објављених радова, од којих су приказани они приложени радови који се непосредно односе на материју кривичног материјалног права.

1. „Казнооправни проблеми трансплантације дијелова људског тијела суочени с илегалним тржиштем људских органа“, у: *Хрестоматија хрватскога медицинског права*, К. Турковић, С. Роксандић Видличка, А. Маршавелски (ур.), Правни факултет Свеучилишта у Загребу, Загреб, 2016, стр. 628–658 (М14 – 4 поена).

У овом раду се дају основне информације о могућој кривичној одговорности у вези са трансплантацијом делова људског тела из угла хрватског кривичног права. У првом делу рада се дефинише трансплантација и њене врсте (*ex vivo* и *ex cadavere*), и наводе релевантни статистички подаци који се односе на трансплантацију у Републици Хрватској за 2014. годину, док се у другом делу

сумарно обрађује актуелни законски оквир кривичних дела трговине људима (чл. 106 КЗХ), трговине деловима људског тела и људским замецима (чл. 107 КЗХ) и недозвољеног узимања и пресађивања делова људског тела (чл. 182 КЗХ).

2. „Међународна полицијска и кривичноправна сарадња држава ЕУ у борби против тероризма с освртом на Републику Србију као кандидата за чланство“, коауторски рад са Никач Жељком, у: *Интегрална безбедност Републике Србије*, Б. Форца, М. Радосављевић, (ур.), Факултет за пословне студије и право, Београд, 2017, стр. 235–250 (М45 – 1,5 поена).

У првом делу овог коауторског прилога, унутар подналова „Кривичноправни аспекти сузбијања тероризма“ наводе се законски описи из подгрупе кривичних дела против тероризма из Кривичног законика Србије (чл. 391–392 КЗ), док се у другом делу, унутар међународне полицијске сарадње, набрајају међународни документи који имају посебан значај у борби против тероризма, и помиње улога Интерпола и Европола. Иако се у називу помиње осврт коауторâ на Републику Србију као кандидата за чланство ЕУ, у раду изостају детаљнија излагања у том смислу.

3. „Comparative Legislative Analysis of Criminal Legislation of The Republic Of Croatia and The Republic of Serbia in Terms of Human Trafficking as the Most Brutal Violations of Fundamental Human Rights“, in: *Archibald Reiss Days*, Volume I, Academy of Criminalistics and Police Studies, Belgrade, 2016, pp. 261–276 (М31, истовремено и М14 – 4 поена).

У овом чланку се даје поређење основних обележја, облика и прописаних казни у погледу кривичног дела трговине људима у српском и хрватском кривичном законодавству. Након излагања основних законских облика и значајнијих међународних докумената који се тичу трговине људима, ауторка указује на сличности и разлике између ових инкриминација у погледу запрећених казни, дајући статистички преглед оптужених и осуђених лица у 2014. години. У закључку се *de lege ferenda* препоручује да је у оба случаја неопходно прописати теже облике, када је дело учињено према осетљивим категоријама лица (бременитој жени или физички или душевно оболелим).

4. „Joint Investigation Teams as a Mechanism of The UN Convention Against Transnational Organized Crime“, co-authorship with Željko Nikač and Simić Boban, in: *Archibald Reiss Days*, Volume II; Academy of Criminalistics and Police Studies, Belgrade, 2017, pp. 269–284 (М31 – истовремено и М14 – 4 поена).

5. „Fight against terrorism in the European Union and in the States of the Region“, co-authorship with Željko Nikač and Branko Leštanin, in: *Impact of Changes in Operational Environment on Preparation and Execution (Design) of Operations*, 2017, pp. 587–600 (М14 – 4 поена).

6. „Criminal Responsibility of Legal Persons in the Legislation Republic of Serbia and the Republic of Croatia“, co-authorship with Strahinja Miljković, in: *16th*

International Scientific Conference on Economic and Social Development – „The Legal Challenges of Modern World“, Željka Primorac, Candida Bussoli, Nicholas Recker (eds.), Faculty of Law, University of Split, Split, 2016, pp. 170–184 (листа часописа утврђених од стране Националног савета за високо образовање на предлог Универзитета у Београду – индексиран у бази „Hein online“, изједначено са M24 – 4 поена, индексиран у Web of Science).

У овом коауторском прегледном раду се дају неке основне напомене о кривичној одговорности правних лица у Србији и Хрватској. Аутори се осврћу на матичне законе о одговорности правних лица за кривична дела и њихову примену у пракси (уз одговарајуће статистичке податке у погледу хрватског правосуђа), наводећи и неке међународне одредбе које су убрзале процес увођења кривичне одговорности правних лица у национална законодавства. У закључку се констатује напредак на законодавном плану у односу на раније раздобље.

7. „Idea of International Criminal Justice in the Function of Prosecution International Crimes“, co-authorship with Željko Nikač, *International Journal of Law and Political Sciences*, № 5/2017, pp. 1337–1341. Објављено и у: *International Journal of Social, Behavioral, Educational, Economic, Business and Industrial Engineering*, № 5/2017, pp. 1298–1302 (M33 – 1 поен).

У овом прегледном коауторском раду се указује на почетке развоја међународног кривичног права, пре и након Другог светског рата, оснивање међународних трибунала у Нирнбергу и Токију, као и на делатност *ad hoc* трибунала за бившу Југославију и Руанду. На крају се у основном наводе подаци о Сталном међународном кривичном суду.

8. „International Legal Framework For Combating Cyber Crime With Reference to the Legislation of the Republic of Croatia“, in: *Security Concepts And Policies – New Generation of Risks*, Volume III, Skopje, 2017, pp. 136–148 (M31 – 3 поена).

Овај прилог посвећен је феномену криминалитета који се у одвија у тзв. сајбер простору. У делу који се односи на међународне изворе, наводе се важнији европски и уопште међународни документи који се односе на компјутерски криминалитет. У делу који обрађује национални кривичноправни оквир хрватског законодавства наведене су одредбе главе кривичних дела против рачунарских састава, програма и података из хрватског КЗ-а (чл. 266–273). У наставку се излажу статистички подаци који се односе на ова кривична дела за 2014. и 2015. годину.

9. „Steps Towards Combating Trafficking in Human Organs in South Eastern Europe, with Particular Reference to the Case of 'Kosovo'“, in: *Contemporary Trends in Social Control of Crime*, Volume I, 2016, Skopje, 2016, pp. 131–151 (M31 – 3 поена).

У овом раду се разматра проблематика трговине људским органима у југоисточној Европи. Након излагања о неким важнијим међународним конвенцијама, декларацијама и директивама из ове области, ауторка приказује

позитивноправна решења из кривичних законодавстава Хрватске, Србије, Македоније и Албаније. Нарочита пажња посвећена је истрази о трговини људским органима на Косову и извештају Дика Мартија о овим злочинима.

10. „Criminal Incriminations Based on the United Nations Convention Against Transnational Organized Crime in the Criminal Legislation of the Republic of Croatia and the Republic of Serbia“, co-authorship with Željko Nikač, *St. Clement's Messages for Ethics, Morality and Values*, Faculty of Security in Skopje, Skopje, 2016, pp. 89-111 (M31 – 3 поена).

У овом прилогу коаутори разматрају утицај Конвенције УН против транснационалног организованог криминалитета на национална кривична законодавства Србије и Хрватске. Наиме, ова конвенција својим одредбама налаже инкриминисање прања новца и других понашања, повезаних са делатношћу организованих криминалних група. У складу са тим се у анализи испитују поједине одредбе Конвенције и њихова усклађеност са наведеним законодавствима. Истовремено је дато и поређење одговарајућих инкриминација Србије и Хрватске у погледу прописаних казни. У закључку се указује да би Србија, како кандидат за чланство у ЕУ, требало да хармонизује своје кривично законодавство са европским прописима у овој сфери, у чему би могла да помогну и хрватска решења.

11. „Казнено дјело примања мита кроз призму корупције између уговорних лијечника обитељске медицине и творнице лијекова“, *Годишњак Академије правних знаности Хрватске*, бр. 1/2015, стр. 101–149 (листа часописа утврђених од стране Националног савета за високо образовање на предлог Универзитета у Београду – индексан у бази „Hein online“, изједначено са M24 – 4 поена).

У овом раду се разматрају правна и практична питања у вези са највећом афером хрватског здравства, у оквиру које је велики број лекара оптужен да је примао мито од фармацеутске куће „Фармал“. У тексту се наводе делови оптужнице и указује на значајније бланкетне прописе који уређују ову област. Осим разматрања најважнијих карактеристика примања мита у хрватском кривичном праву, упоредни приказ обухвата навођење и одговарајућих кривичних дела са обележјем пасивног подмићивања у законодавству Немачке и држава насталих на подручју бивше Југославије. Саставни део рада чини и анализа изречених кривичних санкција. Ауторка, између осталог, указује на колизију постојећих кривичноправних одредаба са могућношћу да фармацеутска фирма лекарима даје поклоне и дају извесни предлози *de lege ferenda* у правцу измене позитивних хрватских прописа.

12. „Кријумчарење људи и трговање људима у хрватском казненом законодавству и судској пракси (анализа стања *de lege lata* уз приједлоге *de lege ferenda*)“, *Зборник Правног факултета Свеучилишта у Ријеци*, бр. 2/2015, стр. 845-874 (листа часописа утврђених од стране Националног савета за високо

образовање на предлог Универзитета у Београду – индексан у бази „Hein online“, изједначено са М24 – 4 поена).

У раду се даје преглед кривичног законодавства Хрватске на плану кријумчарења и трговине људима, нарочито из угла увећаног броја незаконитих прелазака државне границе, у оквиру актуелних миграционих кретања. Ауторка даје увид у норме старог и постојећег хрватског кривичног законодавства, међународне документе и судску праксу. Анализу прати и обрада статистичких података пријављених, оптужених и осуђених лица за кријумчарење људи и трговину људима у Хрватској. У закључку се указује на неопходност техничког унапређења заштите државне границе и боље сарадње свих државних органа и организација цивилног друштва.

13. „Пријевара као казнено дјело против сигурности платног промета и пословања“, *Зборник радова Правног факултета у Сплиту*, бр. 1/2011, стр. 165–182 (листа часописа утврђених од стране Националног савета за високо образовање на предлог Универзитета у Београду – индексан у бази „Hein online“, изједначено са М24 – 4 поена).

Ауторка овде разматра однос општег кривичног дела преваре и посебног кривичног дела преваре у привредном пословању у хрватском кривичном праву. Поред анализе неколико одлука из судске праксе, наводе се и подаци хрватског Државног завода за статистику за оба кривична дела (према табелама). Ауторка закључује да хрватски судови неодговарајуће цене доказни потенцијал образаца о солвентности правног лица, као показатеља преварне намере, доводећи у питање неопходност посебног деликта за сферу привредног пословања.

14. „Forced Marriages of Children as a Form of Exploitation of Human Trafficking Victims“, in: *EU and Comparative Law Issues And Challenges Series*, Osijek, 2017. pp. 48–69 (М31 – 3 поена).

Овај прилог разматра принуђавање деце на брак, као противправно понашање и евентуалну форму трговине људима. У уводном делу се даје опис карактеристичних обележја принудних бракова и међународни нормативни оквир. У делу који се односи на национално хрватско право, ауторка указује на инкриминације под које се односно понашање може подвести (пре свих ванбрачни живот са дететом из чл. 170 КЗХ и трговину људима из чл. 106 КЗХ), да би у наставку били изложени резултати неких истраживања о учесталости трговине децом у БиХ, Хрватској и Србији. У закључку се *de lege ferenda* препоручује да се законодавством забрани закључење брака лицима млађим од 18 година.

15. „Казненоправни одговори на корупцију уз приједлоге *de lege ferenda*“, коауторство са Кесић Тањом, у: *Европске интеграције: правда, слобода и безбедност*, том 1, Криминалистичко-полицијска академија, Београд, 2016, стр. 455–483 (М33 – 1 поен).

У овом раду се приказују важнији међународни документи и национално законодавство Србије и Хрватске на плану сузбијања кривичних дела са елементом корупције. Антикорупцијски правни оквир се излаже навођењем основних обележја бројних кривичних дела из ове материје (примања и давања мита, трговине утицајем, злоупотребе положаја итд.), уз навођење података из националних статистичких годишњака о заступљености ових дела у судској пракси. Приказује се и положај односних држава на плану присутности корупције у контексту упоредних истраживања о заступљености ове појаве, које спроводе Transparency International и Gallup International.

16. „Criminal Law and Criminological Aspects of Combating Organized Crime“, коауторство са Никач Жељком, у: *Проблемы борьбы с преступностью и подготовки кадров для правоохранительных органов*, Академия Министерства внутренних дел Республики Беларусь, Минск, 2017, стр. 239–241 (М31 – 3 поена, позивно писмо у прилогу).

Овај коауторски прилог даје основне напомене о појму и типовима организованог криминалитета, помињући важније међународне правне изворе посвећене овом проблему и основне механизме сарадње, који омогућују успешну борбу против организованог криминалитета. У закључку се потцртава значај Конвенције УН против транснационалног организованог криминалитета. У раду недостаје позивање на изворе.

17. „Criminal Law and Criminalistic Forensic Approach to Fighting Cyber Crime, co-authorship with Željko Nikač, in: *Romanian Educational System of Forensic Science*, Bucharest, 2017, pp. 281–289 (М31 – 3 поена).

Овај рад се бави компјутерским криминалитетом. У уводном делу се указује на основне карактеристике кривичних дела која се врше у овој сфери и неке међународне конвенције и директиве од значаја. Кривичноправни део рада именује важнија рачунарска кривична дела из законодавства Србије и Хрватске и наводи прописане казне, док се из угла форензике указује на потешкоће у откривању и расветљавању компјутерских кривичних дела.

18. „International Cooperation of Southeast Europe in the Fight Against Crime“, co-authorship with Željko Nikač, у: *Теорія та практика правоохоронної діяльності*, Львів, 2016, стр. 431–443 (М33 – 1 поен, позивно писмо у прилогу).

19. „Господарска казнена дјела у хрватском казненом законодавству с посебним освртом на пријевару у господарском пословању као најучесталијим господарским казним дјелом у судској пракси“, у: *LVI редовно годишње саветовање Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу „Европске интеграције и казнено законодавство“*, Златибор, 2016, стр. 263–279 (М33 – 1 поен).

У првом делу овог рада ауторка наводи законска обележја и прописане казне кривичних дела садржаних у глави кривичних дела против привреде, из хрватског

Кривичног законика (чл. 246–265). Други део рада посвећен је превари као деликту, и нарочито његовом посебног виду преваре у привредном пословању. Ту се наводе и подаци о статистичкој заступљености кривичних дела против привреде уопште, и о уделу преваре у привредном пословању, са одговарајућим табелама.

20. „Државно веће тужилаца кроз призму међународних докумената и упоредног законодавства с освртом на Републику Хрватску“, коауторство са Илић Гораном, *LVII редовно годишње саветовање Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу „Реформски процеси и поглавље 23 (годину дана после) – кривичноправни аспекти“*, Златибор, 2017, стр. 371–388 (М33 – 1 поен).

21. „Сузбијање организованог криминалитета у свјетлу позитивног казненог законодавства Републике Хрватске“, у: *Сузбијање организованог криминала као предуслов владавине права*, Институт за упоредно право – Hanns Seidel фондација, Вршац, 2016, стр. 285–300 (М33 – 1 поен).

У раду се наводе дефиниције организованог криминалитета и транснационалног организованог криминалитета присутне у неким познатијим међународним изворима и документима, као и у законодавству Хрватске и Европске уније. Истакнут је и значај кривичног дела злочиначког удруживања (чл. 328 КЗХ) и почињења казненог дела у саставу злочиначког удружења (чл. 329 КЗХ). На крају се дају статистички подаци о заступљености кривичних дела са елементом организованог криминалитета у Хрватској у 2014. и 2015. години.

22. „Борба против корупције на подручју Регије с посебним освртом на Републику Хрватску и Републику Србију“, коауторство са Никач Жељком, у: *Усаглашавање правне регулативе са правним тековинама (Acquis Communautaire) Европске уније – стање у БиХ и искуства других*, Бања Лука, 2017, стр. 359–380 (М33 – 1 поен, позивно писмо у прилогу).

Овај коауторски рад у свом уводном делу даје историјски поглед на феномен корупције у различитим периодима друштвеног развоја, уз издвајање неких његових основних карактеристика. У наставку се наводе основне одредбе међународних норми из ове области, и из националног законодавства Србије и Хрватске. Поред статистичких података из релевантних извештаја националних завода за статистику, приложени су и резултати међународних истраживања о заступљености корупције у државама у региону. У завршном делу рада се указује на оперативне мере различитих државних органа на плану сузбијања корупције.

23. „Коруптивно казнено дјело давања мита као незаконита 'протууслуга за услугу'“, у: *Услуге и услужна правила*, Правни факултет Универзитета у Крагујевцу, Крагујевац, 2016. стр. 829–846 (М33 – 1 поен, позивно писмо у прилогу).

У овом раду се анализира кривично дело давања мита у Хрватској, према својим облицима (право и неправо подмићивање) и могућим дејствима. Ауторка разматра и могући допринос трећег лица, преко радње посредовања у давању

мита. У разматрању ових обележја и облика се не наводе ставови из хрватске доктрине, али су објашњења поткрепљена одговарајућом судском праксом. Разматрање прати и навођење података о заступљености овог кривичног дела према извештајима Државног завода за статистику Хрватске.

24. „Казненоправна одговорност за примање мита као награде за обећану услугу“, коауторство са Никач Жељком, у: *Услуге и кривична одговорност*, Правни факултет Универзитета у Крагујевцу, Крагујевац, 2017, стр. 925–943 (МЗЗ – 1 поен, позивно писмо у прилогу).

Од свих коруптивних кривичних дела примање мита представља најважније дело. У раду се најпре указује на најважније међународне изворе на плану борбе против корупције и организованог криминалитета, а затим се, у оквиру компаративног приказа, излажу облици овог кривичног дела у законодавству Србије и Хрватске. Након излагања релевантних статистичких података о заступљености овог кривичног дела у укупном криминалитету, коаутори закључују да су обе државе укључиле у своје законодавство најважније препоруке садржане у међународним документима у овој сфери.

25. „Борба против организованог криминалитета с освртом на перманентну едукацију полицијских службеника“, коауторство са Никач Жељком и Симић Бобаном, у: *Полиција и правосудни органи као гаранти слободе и безбедности у правној држави*, Том 2, Криминалистичко-полицијска академија – Правни факултет у Крагујевцу – Фондација Ханс Зајдел, Београд, 2017, стр. 271–290 (МЗЗ – 1 поен).

26. „Казненоправни аспекти трговине људима кроз призму заштите малолетних жртава“, коауторство са Никач Жељком, у: *Принцип владавине права*, Intermex, Тара, 2017, стр. 429–447 (МЗЗ – 1 поен, позивно писмо у прилогу).

У овом коауторском чланку разматра се положај малолетног лица, као евентуалне жртве кривичног дела трговине људима. У првом делу рада се наводе важнији међународни правни извори у погледу трговине људима Уједињених нација и Савета Европе. У другом делу рада аутори наводе законске описе ове инкриминације у српском и хрватском праву, поредећи табеларно прописане казне по облицима. У последњем делу, наводе се статистички подаци о малолетним лицима као жртвама трговине људима у Србији и Хрватској.

27. „Казненоправни аспекти сузбијања насиља у обитељи у свјетлу нових законских рјешења“, коауторство са Никач Жељком, у: *Кривично законодавство између праксе и прописа и усклађивање са европским стандардима*, Милићи, 2017, стр. 277–293 (МЗЗ – 1 поен, позивно писмо у прилогу).

У раду се дају основне напомене о феномену насиља у породици у Србији и Хрватској. Поред одредби из кривичног законодавства, аутори наводе и неке централне одредбе из других закона који се тичу сузбијања насиља у породици.

Табеларно су приказани статистички подаци о учињеним прекршајним и кривичним делима и подаци о изреченим заштитним (прекршајним) мерама.

28. „Кривичноправни оквир за поступање и примену овлашћења полиције“, коауторство са Никач Жељком и Лештанин Бранком, у: *Национално и међународно право – актуална питања и теме*, Том I, Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, Косовска Митровица, 2017, стр. 467–483 (М33 – 1 поен).

29. „Неовлаштено отуђење имовине у стечајном поступку с аспекта кривичноправне и грађанскоправне одговорности“, коауторство са Козар Владимиром, у: *Независност правосуђа. Правнички дани „Проф. др Славко Царић“*, Правни факултет за привреду и правосуђе, Нови Сад, 2017, стр. 249–260 (М33 – 1 поен, позивно писмо у прилогу).

Овај коауторски прилог бави се питањем отуђења имовине у стечајном поступку из угла евентуалне кривичне или грађанске одговорности. Део рада који се односи на кривичноправну одговорност набраја стечајна кривична дела из Кривичног законика РС (чл. 235–237 КЗ) и дела из Закона о стечају, уз препричавање њихових обележја и прописаних казни. У том делу недостају разматрања која би се односила на неовлашћено отуђење имовине и научна апаратура.

30. „Институт раскида уговора о кредиту кроз призму клаузуле *rebus sic stantibus* и права на накнаду штете“, коауторство са Козар Владимиром, у: *Одговорност за штету, накнада штете и осигурање*, Удружење за одштетно право – Институт за упоредно право – Правосудна академија, Београд – Зрењанин, 2017, стр. 251–281 (М33 – 1 поен, позивно писмо у прилогу).

31. „Казненоправна и грађанскоправна одговорност за стечај и штету у вези располагања с имовином“, коауторство са Козар Владимиром, у: *Накнада штете и осигурање. Савремени изазови*, Београд, 2016, стр. 232–253 (М33 – 1 поен, позивно писмо у прилогу).

Овај коауторски чланак бави се питањем кривичне односно грађанске одговорности у вези са располагањем имовином у околностима стечаја. Део рада који се односи на кривичноправну одговорност набраја стечајна кривична дела из Кривичног законика Србије и Хрватске и дела из српског Закона о стечају, уз препричавање њихових обележја и прописаних казни. Недостаје озбиљнији осврт на предмет рада и научна апаратура.

32. „Казненоправни аспекти кријумчарења људи у Републици Хрватској с освртом на медитеранску кризу – анализа стања и препоруке *de lege ferenda*“, коауторство са Лисичар Хрвојем и Мудрић Мишом, *Правни живот*, бр. 9/2015, стр. 283–301 (М33, истовремено и М51 – 3 поена).

У овом раду се разматра проблематика кријумчарења људи у хрватском законодавству и јудикатури. У првом делу се анализира законски оквир према

старом и новом законодавству, уз осврт на одговарајуће документе УН и ЕУ. Осим указивања на разлику између трговине људима и кријумчарења људи, у чланку се наводе и подаци из одговарајућих извештаја МУП-а Хрватске о броју илегалних прелазака државне границе од 2006. године. Нарочита пажња посвећена је Протоколу против кријумчарења миграната копном, морем и ваздухом, и његов утицај на прилике у погледу кријумчарења у Средоземном мору. У закључку су указује на потребу обезбеђења јачег надзора и контроле на границама.

33. „Сузбијање сексуалне експлоатације као водећег облика трговања људима. У функцији заштите права на живот и темељних људских права“, *Правни живот*, бр. 9/2016, стр. 267–288 (М33, истовремено и М51 – 3 поена).

Рад је посвећен сексуалној експлоатацији као форми трговине људима. У уводном делу се даје међународноправни преглед важнијих конвенција и директива које се односе на сексуалну експлоатацију, док се у одељку који се односи на национално хрватско право било указано на одредбе кривичног дела трговине људима (чл. 106 хрватског КЗ). Централни део је посвећен опису облика сексуалне експлоатације у земљама региона и карактеристикама жртава. Ауторка указује и на разлику између трговине људима и проституције.

34. „Жртве насиља у обитељи као посебно рањиве групе подложне трговању људима“, *Правни живот*, бр. 9/2017, стр. 233–248 (М33, истовремено и М51 – 3 поена).

У првом делу овог чланка се даје осврт на етиологију и феноменологију насиља у породици, према његовим појавним облицима из хрватског Закона о заштити од насиља у обитељи. Осим дела који се односи на међународни правни оквир регулативе, у делу који се тиче националног законодавства указује се на десетине закона који чине шири правни оквир на плану сузбијања насиља у породици и трговине људима. Статистички одељак прати навођење података о учињеним прекршајима из ове материје.

35. „Глобални и регионални аспект правног и институционалног оквира за сузбијање трговине људима“, коауторство са Кнежевић Сашом и Никач Жељком, *Зборник Правног факултета Универзитета у Нишу*, бр. 76/2017, стр. 295–318 (листа часописа утврђених од стране Националног савета за високо образовање на предлог Универзитета у Београду – индексиран у бази „Hein online“, изједначено са М24 – 4 поена, истовремено и М51).

У овом раду се разматра правни и институционални оквир трговине људима у Србији и Хрватској. Аутори набрајају важније међународне документе из ове области, а на плану националног законодавства наводе обележја кривичног дела трговине људима из српског и хрватског права. На плану институционалног одговора на овај феномен, наводе се основни подаци о различитим уредима и документима на упоредном плану, посвећеним сузбијању трговине људима. Аутори закључују да су Србија и Хрватска направиле добре почетне кораке у

борби против ове појаве. У списку литературе, издвојеном на крају чланка, наводи се већи број радова који уопште нису цитирани.

36. „Labor Exploitation as the Most Common Form of the Crime of Trafficking in Human Beings in Spite of the State Border Control and the Labor Market“, in: *Legal, Social and Political Control in National, International and EU Law*, Faculty of Law University of Niš, Niš, pp. 325–351 (M33 – 1 поен).

Рад је посвећен кривичном делу трговине људима, прецизније експлоатацији рада жртве, као његовој могућој форми. У уводном делу се даје међународни нормативни оквир, који се тиче забране принудног рада и трговине људима, а затим приказује национално законодавство Хрватске. Табеларно су приказани и статистички подаци у погледу жртава трговине људима у циљу експлоатације њиховог рада или принудног рада. У завршним разматрањима се указује и на облике међународне сарадње у овој сфери. У списку литературе, издвојеном на крају чланка, наводи се већи број радова који уопште нису цитирани.

37. „Сузбијање казњених дјела илегалних миграција на подручју Регије с посебним освртом на Републику Хрватску и Републику Србију“, коауторство са Никач Жељком, *Правна ријеч*, бр. 48/2016, стр. 193–220 (M33 – 1 поен).

Овај коауторски прилог бави се питањем илегалних миграција у Србији и Хрватској, нарочито актуелних у протеклој деценији. У уводном делу се указује на поделе миграција и њихове карактеристичне врсте. Даје се преглед међународних докумената у којима се разматра ова проблематика, али и националних прописа који се односе на странце и илегалне преласке државне границе. Поред указивања на одговарајућа кривична дела из кривичних закона Србије и Хрватске, наводе се и статистички подаци из судске праксе.

38. „Кривичноправни оквир за борбу против хулиганизма, насиља и недоличног понашања на спортским манифестацијама у Србији и Хрватској“, коауторство са Никач Жељком, *Правна ријеч*, бр. 52/2017, стр. 295–324 (M33 – 1 поен).

Овај рад је посвећен насиљу на спортским и другим приредбама, нарочито на подручју Србије и Хрватске. У првом делу се даје осврт на историјски развој хулиганизма у XX веку и разрађује његов појам. Унутар међународноправног оквира набрајају се важније европске препоруке и конвенције које се односе на ову проблематику. У наставку се излажу важније одредбе закона о спречавању насиља на спортским приредбама Србије и Хрватске, као и кривичног законодавства. У раду су наведени и статистички подаци о учињеним прекршајима и кривичним делима из ове материје.

39. „Казненоправни аспекти пријевара и злоупотреба у осигурању као облик незнатног и организираног криминалитета“, *Зборник Правног факултета у Подгорици*, бр. 40/2017, стр. 300–320 (M53 – 1 поен).

Овај чланак је посвећен преварама у осигурању. Најпре се указује на најчешће појавне облике преварног поступања у осигурању, а затим и на обличје кривичних дела преваре и злоупотребе осигурања из хрватског кривичног законодавства. Ауторка излаже и питања стицаја коруптивних кривичних дела која се ту најчешће срећу. Дају се и одговарајући подаци о заступљености злоупотребе у осигурању Државног завода за статистику РХ. У списку литературе, издвојеном на крају чланка, наводи се већи број радова који уопште нису цитирани.

40. „Правни оквир за заштиту жртава насиља у породици“, коауторство са Никач Жељком, *Правни информатор*, бр. 3/2018, стр. 13–21.

У овом коауторском прилогу се указује на појавне облике насиља у породици и излаже нормативни оквир у српском законодавству. Аутори набрајају неке међународне документе посвећене овој тематици, а затим наводе одредбе неколико домаћих закона који регулишу насиље у породици. Истакнута и нека централна места новог Закона о спречавању насиља у породици, уз поређење стања у погледу насиља у породици пре и после ступања на снагу овог прописа. Наводе се и неки атипични случајеви пријаве насиља у породици из праксе.

41. „Сузбијање насиља у породици у Републици Србији с освртом на нова законска решења“, коауторство са Никач Жељком, *Радно-правни саветник*, бр. 2/2018, стр. 97–104.

У раду се најпре даје осврт на појавне облике насиља у породици, да би аутори затим приказали неке међународне документе посвећене овој тематици, а навели одредбе неколико домаћих закона који регулишу насиље у породици. Нешто детаљније су приказане важније одредбе Закона о спречавању насиља у породици.

42. *Трговање људским органима као облик организираног криминалитета*, докторска дисертација, Правни факултет Свеучилишта у Загребу, 2012, 380 стр. (М71 – 6 поена).

Докторска дисертација Ванде Божић бави се трговином људским органима као форме организованог криминалитета. Рад је подељен на десет поглавља, укључујући и уводна и закључна разматрања. У првим главама се појмовно објашњавају феномени трговине људима и трговине органима, као и карактеристике организованог криминалитета. Поред указивања на значај злочиначког удруживања, ауторка анализира законодавни оквир и појавне облике злочиначког организовања у важнијим европским државама. Четврто поглавље посвећено је међународном правном оквиру, нарочито одговарајућим документима УН и Европске уније. Догматски се издвојено обрађују кривична дела трговине људима и ропства (чл. 175 КЗХ) односно недозвољеног пресађивања делова људског тела (чл. 242 КЗХ). Упоредни преглед, поред законодавних решења већег броја земаља, укључује и преглед законодавстава држава бивше Југославије. Завршно поглавље приказује релевантне судске пресуде из стране судске праксе, које се тичу трговине људским органима. Списак

литературе укључује 360 јединица, укључујући у тај број и већи број докумената. Ауторка у закључним разматрањима даје већи број предлога *de lege ferenda*, како у погледу облика наведених инкриминација, тако и у погледу препорука за сузбијање трговине људским органима.

43. *Намјера као битно обиљежје бића казног дјела пријеваре у хрватском казном праву*, магистарски рад, Правни факултет Свеучилишта у Загребу, 2010, 139 стр. (М72 – 3 поена).

Овај магистарски рад посвећен је субјективном обележју кривичног дела преваре. У уводним разматрањима даје се појмовно одређење преварног понашања у кривичном и грађанском праву, и његов криминолошки однос са криминалитетом тзв. „белог оковратника. Ауторка даје и врло детаљан статистички приказ заступљености овог дела у хрватској судској пракси и у упоредном праву. Централни део рада посвећен је разматрању обележја кривичног дела преваре. У том смислу, разматра се и преварно поступање у контексту елемената кривичног дела и општих кривичноправних института (покушаја, саучесништва, продуженог кривичног дела). Најзад, значајна пажња посвећена је и односу овог кривичног дела и других деликата са којима се ово понашање у судској пракси најчешће преплиће. Упоредни преглед покрива законодавство важнијих европских држава, док истраживачки одељак изводи одговарајуће закључке у погледу судске праксе Општинског казног суда у Загребу (период 2007–2009. година). У закључном делу рада ауторка на примерима показује какве су све ситуације на плану умишљаја код овог кривичног дела замисливе.

44. Превод књиге (у неодређеном делу): „Форензична анализа ДНА: Интердисциплинарни приступ“, Приморац Драган, Schanfield Moses (ур.), Загреб, Школска књига, 2016.

45. „The Fight Against People Smuggling in the Region with Special Reference to the Republic of Croatia and Republic of Serbia“, co-authorship with Željko Nikač, у: B. Forca (ed.), *Comparative Security Systems of Neighbouring Countries: Similarities, Differences and Cooperative*, Faculty of Business Studies and Law University Union – Nikola Tesla, Belgrade, 2018, pp. 393–416 (М14 – 4 поена).

Рад је посвећен кривичном делу кријумчарења људи у региону, и нарочито Србији и Хрватској. У уводним разматрањима се указује на феномен миграција, поготово као форме организованог криминалитета. Осим што се излаже одговарајући међународни нормативни оквир, коаутори дају и преглед законских одредаба из законодавстава Србије и Хрватске. На крају се даје и одговарајући статистички преглед заступљености кријумчарења људи у укупном криминалитету.

46. „Правни оквир за успостављање криминалистичко-обавештајног модела према стандардима ЕУ“, коауторство са Никач Жељком и Лештанин Бранком, у: *Усаглашавање правне регулативе са правним тековинама (Acquis Communautaire)*

Европске уније – стање у Босни и Херцеговини и искуства других, Бања Лука, 2018, стр. 241–254 (М33 – 1 поен).

2) Учесће на научним скуповима

Кандидаткиња др Ванда Божић учествовала је на већем броју научних скупова са рефератом. Поред оних који су објављени у целости, и који су приказани у претходном одељку, један број је објављен у виду апстраката, штампаних у изводу. Комисија је посебно бодовала она саопштења штампана у изводу, која већ нису бодована као штампана у целини.

1. „Criminal responsibility of legal persons in the legislation Republic of Serbia and the Republic of Croatia“, co-authorship with Strahinja Miljković, in: *16th International Scientific Conference on Economic and Social Development – „The Legal Challenges of Modern World“*, Faculty of Law, University of Split, Split, 2016, p. 18.

2. „Trafficking in Children as a Qualified Form of the Crime of Trafficking in Human Beings“, co-authorship with Željko Nikač, *International Journal of Law and Political Sciences*, № 7/2017, p. 1 (М34 – 0,5 поена).

3. „Idea of International Criminal Justice in the Function of Prosecution International Crimes“, co-authorship with Željko Nikač, *International Journal of Law and Political Sciences*, № 5/2017, p. 13.

4. „Глобални и регионални аспект правног и институционалног оквира за сузбијање трговине људима“, коауторство са Кнежевић Сашом и Никач Жељком, у: *Глобализација и право*, Правни факултет Универзитета у Нишу, Ниш, 2017, стр. 106–107.

5. „Steps Towards Combating Trafficking in Human Organs in South Eastern Europe, with Particular Reference to the Case of 'Kosovo'“, in: *Contemporary Trends in Social Control of Crime*, Volume I, 2016, Skopje, 2016, p. 62.

6. „Labor Exploitation as the Most Common Form of the Crime of Trafficking in Human Beings in Spite of the State Border Control and the Labor Market“, in: *Legal, Social and Political Control in National, International and EU Law*, Faculty of Law University of Niš, Niš, p. 87.

7. „Казненоправни одговори на изазове, ризике и пријетње организираног криминалитета“, коауторство са Никач Жељком, у: *Crimen, Forensis, Securitas – CFS 2017*, Сарајево, 2017, стр. 82–83 (М34 – 0,5 поена).

У достављеној библиографији је дат и списак других учествовања на скуповима и конференцијама (необјављених, било у целини било у изводу), код којих је наведен само назив, али не и прецизнији подаци о времену и/или месту одржавања скупа односно конференције на којима је саопштење учињено. Ове активности кандидаткиње Комисија је такође узела у обзир.

3) Научни пројекти, уредништва и чланства у удружењима

Др Ванда Божић је навела учешће у следећим пројектима:

1. Multidisciplinary Research Cluster on Crime in Transition – „Trafficking in Human Beings, Corruption and Economic Crime“, Правни факултет Универзитета у Загребу, од јануара 2015. Већи број радова носи белешку да су учињени у оквиру овог пројекта.

2. Expert for consultancy services on combating trafficking in human beings with a particular expertise in the following fields: Human trafficking for the purpose of labor exploitation; Human trafficking victim identification and protection; Access to compensation for victims of human trafficking (state compensation and compensation from perpetrators), Safe return and reintegration of victims of trafficking by improving transnational co-operation and exchange of information (international referral mechanism). Action „Preventing and Combating Trafficking in Human Beings in Serbia“, Council of Europe.

Др Ванда Божић је члан уређивачког одбора часописа „Humanities and Social Sciences“, ISSN: 2330-8176 (Print); 2330-8184 (Online) и члан Хрватског удружења за казнене знаности и праксу.

МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ

Сходно Правилнику о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду („Гласник Универзитета у Београду“, бр. 192/2016, 195/2016, 197/2017, 199/2017 и измене и допуне Правилника од 15.11.2017. године) у звање наставника може бити изабрано лице које испуњава услове прописане Законом о високом образовању, Минималним условима за избор у звања наставника на универзитету (које је донео Национални савет за високо образовање), Статутом Универзитета, општим актом Универзитета којим се уређује поступак и оцена приступног предавања, општим актом високошколске установе и овим правилником (чл. 3).

Према Закону о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/2017), у звање наставника може бити изабрано лице које има одговарајући стручни, академски, научни, односно уметнички назив стечен на акредитованом студијском програму и акредитованој високошколској установи, као и способност за наставни рад. У звање доцента може бити изабрано лице које је претходне степене студија завршило са просечном оценом најмање 8 (осам), односно које има најмање три године педагошког искуства на високошколској установи, има научни назив доктора наука и има научне, односно стручне радове објављене у научним часописима или зборницима, са рецензијама (чл. 74, ст. 6).

За разлику од претходног Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 76/2005, 100/2007 – аут. тумачење, 97/2008, 44/2010, 93/2012, 89/2013,

99/2014, 45/2015 – аут. тумачење, 68/2015 и 87/2016), нови закон, поред звања доктора наука и научних и стручних радова објављених у научним часописима или зборницима, прописује и „просечну оцену са претходних степена студија од најмање 8, односно најмање три године педагошког искуства у раду на високошколској установи“. Према подацима приложеним уз пријаву кандидаткиње др В. Божић, а који се односе на овај услов (диплома о стицању академског степена магистра наука из научног подручја друштвених наука, научног поља правних наука, односно научних грана кривичног права, кривичног процесног права, криминологије и виктимологије, решење о признању стране дипломе завршених двогодишњих магистарских студија права, решење о признању дипломе доктора наука, потврда о положеним испитима на последипломским студијама, диплома о завршеним додипломским студијама, диплома о стицању академског степена доктора наука научног подручја друштвених наука, научног поља правних наука, односно научних грана кривичног права, кривичног процесног права, криминологије и виктимологије) не може се извести закључак о захтеваној просечној оцени са свих претходних степена студија, осим на магистарским студијама, где је из положених обавезних и изборних предмета (укупно 15 предмета) др В. Божић имала просечну оцену 4,13 (оцене од 1 до 5). Како је, међутим, уз овај услов алтернативно постављен услов да кандидат има најмање три године педагошког искуства на високошколској установи, Комисија констатује да кандидаткиња др В. Божић овај услов испуњава, будући да према подацима из биографије, односно доступним на електронској страници стручних сарадника Правног факултета Универзитета у Загребу, од школске године 2015-2016. држи вежбе на овом Факултету (достављен је извод о одржаним наставним часовима у школској 2016/2017 и 2017/2018). Из података које је приложила кандидаткиња др И. Марковић (диплома о стеченом високом образовању, диплома о завршеним мастер академским студијама, уверење о одбрањеној докторској дисертацији) може се такође закључити испуњеност условâ предвиђених Законом (основне студије – општи успех 10,00, мастер – просечна оцена 10,00). Др Ивана Марковић је на Правном факултету Универзитета у Београду држала вежбе из кривичног права од 2009. до 2017. године.

Према Правилнику о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду, утврђени су, поред општег услова, минимални (обавезни) услови за избор у звање доцента (групација друштвено-хуманистичких наука): приступно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране високошколске установе; позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода (ако га је било); објављен један рад из категорије М20 или три рада из категорије М51 из научне области за коју се бира; саопштен један рад на научном скупу, објављен у целини (категорије М31, М33, М61 или М63). Општи услов подразумева постојање научног назива назив доктора наука из научне области за коју се бира, стечен на акредитованом универзитету и акредитованом студијском програму у земљи, или

диплома доктора наука стечена у иностранству, призната у складу са Законом о високом образовању.

У погледу општих услова, може се констатовати да их обе кандидаткиње испуњавају. Др Ивана Марковић је на Правном факултету Универзитета у Београду на акредитованом студијском програму стекла научни назив доктора наука из научне области за коју се бира, док је др Ванди Божић у одговарајућем поступку призната страна диплома Правног факултета Универзитета у Загребу (решење о признању дипломе доктора наука у прилогу). Од обавезних минималних услова Правилник најпре помиње приступно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране високошколске установе. Кандидати су у складу са Одлуком о извођењу приступног предавања на Универзитету у Београду (Гласник Универзитета, бр. 195/2016 и 199/2017) 7. маја 2018. године одржали приступно предавање, чија оцена, сходно чл. 9, представља саставни део реферата Комисије. На основу појединачних оцена свих чланова Комисије, израчунава се просечна оцена. Кандидаткиња др Ивана Марковић је на приступном предавању добила просечну оцену 3, док је кандидаткиња др Ванда Божић добила просечну оцену 2. У погледу услова позитивне оцене педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода Комисија је у погледу др И. Марковић извршила увид у одговарајуће студентске анкете, у односу на вежбе којима је кандидаткиња руководила, констатујући да је овај рад врло позитивно оцењен. Кандидаткиња др В. Божић није доставила сличне анкете. Како се, међутим, у Правилнику овај услов захтева само уколико је сличних анкета било, не може се закључити да др В. Божић тај услов не испуњава.

У погледу услова који се тиче научних, односно стручних радова објављених у научним часописима или зборницима, Правилник захтева објављен један рад из категорије М20 или три рада из категорије М51 из научне области за коју се бира, као и саопштен један рад на научном скупу, објављен у целини (категорије М31, М33, М61 или М63). Из списка приложених и вреднованих радова се види да обе кандидаткиње премашују тражене услове на овом плану. Др И. Марковић има два рада из категорије М20, док др В. Божић у овој категорији има пет радова. Када се ради о чланцима из категорије М51, обе кандидаткиње имају по четири рада. У својој пријави, др В. Божић ту сврстава још четири рада, али објављене категоризације научних часописа (последња за 2016. годину) ту сврставају само часописе чији су издавачи из Републике Србије, а не и „Правну ријеч“ из Бања Луке или Зборник Правног факултета у Подгорици. У погледу радова саопштених на научном скупу, обе кандидаткиње имају испуњен услов најмање једног саопштеног рада са домаћег или међународног научног скупа.

Према Статуту Правног факултета Универзитета у Београду у звање доцента може бити изабрано лице, које поред услова које предвиђа Закон односно Правилник, има и објављену монографију са рецензијом најмање три професора из уже научне области у обиму од 7–10 ауторских табака, или два рада међународног значаја објављених у часописима са SSCI листе, часописа

класификованих као М-24 од Министарства просвете и науке Републике Србије, или часописа утврђених од стране Националног савета за високо образовање на предлог Универзитета у Београду. Реч је о својеврсном „појачавању“ условâ прописаних Законом и актима Универзитета, што сходно чл. 11 Правилника представља право високошколске установе. Комисија је извршила категоризацију радова које су кандидаткиње у својој пријави приложиле, уз закључак да су у случају обе прописани услови из Статута у погледу захтеваног броја радова по одређеним категоријама испуњени. Наиме, према Правилнику о поступку и начину вредновања, и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача Националног савета за научни и технолошки развој од 2008. године, међународни часописи се рангирају према публикацијама Journal Citation Reports SCI и (у погледу друштвених наука) SSCI листе. Притом, у категорију М21 се сврставају врхунски међународни часописи који су у својој дисциплини сврстани међу првих 30% часописа, у категорију М22 се сврставају истакнути међународни часописи који су у својој дисциплини области сврстани између 30% и 50% часописа, док се научни часописи који се налазе на листи, али нису сврстани у првих 50% часописа вреднују као категорија М23. У категорију М24 се сврставају часописи међународног значаја верификовани посебним одлукама „због специфичности неких области домаће науке“. Према последњој домаћој категоризацији домаћих научних часописа за друштвене науке за 2016. годину (област право и политикологија, вид. <http://www.mpn.gov.rs/casopisi/>) радови, које је кандидаткиња др В. Божић навела као радове из категорије М24, нису објављени у часописима којима је додељена ова категорија. Исто важи и у односу на један рад др И. Марковић.

Међутим, према Статуту Правног факултета у Београду у звање доцента може бити изабрано лице, које поред услова које предвиђа Закон, има и објављену монографију са рецензијом најмање три професора из уже научне области у обиму од 7–10 ауторских табака, или два рада међународног значаја објављених у часописима са SSCI листе, часописа класификованих као М-24 од Министарства просвете и науке Републике Србије, или часописа утврђених од стране Националног савета за високо образовање на предлог Универзитета у Београду. На листи часописа из последње категорије, који се вреднују у процесу избора у звања наставника у пољу друштвено-хуманистичких наука на Правном факултету Универзитета у Београду (http://bg.ac.rs/files/sr/univerzitet/univ-propisi/Pravni_fakultet_liste.pdf), поред изричито наведених 49 референтних часописа, наводе се и часописи укључени у „Hein online“ базу правних часописа, где кандидаткиња др Ванда Божић има 5 радова („Годишњак Академије правних знаности Хрватске“, „Зборник Правног факултета Свеучилишта у Ријеци“, „Зборник радова Правног факултета у Сплиту“, „Зборник Правног факултета Универзитета у Нишу“, приступљено 6.5.2018. године). Кандидаткиња др И. Марковић, поред чланка објављеног у часопису „Српска политичка мисао“, има и рад објављен у једном од именованих референтних часописа из области кривичног права („Zeitschrift für die gesamte Strafrechtswissenschaft“).

На основу свих изложених критеријума Комисија може констатовати да обе кандидаткиње испуњавају формалне услове за избор у звање доцента на Правном факултету Универзитета у Београду. Комисија је сагласно чл. 8, ст. 1 Правилника о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду, научне радове кандидаткиња вредновала на основу важеће категоризације часописа за избор у научноистраживачко звање из Правилника о поступку и начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача. Притом, тамо где је извршен рад могао да се сврста по више основа, Комисија је кандидату признала категоризацију која носи више поена. Такође, сходно постојећој пракси, Комисија је додељивала (минималну) категорију М53 свим чланцима који се у смислу састава редакције и других правила могу сматрати научним. У том смислу, др И. Марковић има укупно 50,5 поена, док др В. Божић има 99,5 поена.

Кандидаткиња др В. Божић има већи број радова, нарочито значајно већи у категорији оних саопштених на домаћем или међународном научном скупу. Заиста, др Ванда Божић је у последње две године учествовала на више од 30 научних и стручних скупова, углавном у региону, али и у Румунији, Украјини и Белорусији. Др И. Марковић је, на другој страни, учествовала на скуповима у Италији, Немачкој, Летонији и Турској, али саопштења са тих скупова нису саопштена у целини или изводу. Несумњиво је да на плану сличних активности др В. Божић има јасну предност.

С друге стране, из угла вредновања укупног досадашњег научног опуса кандидаткиња, треба констатовати и да на исказане научноистраживачке резултате по природи ствари утиче и дужина стваралачког стажа. У том смислу, др И. Марковић је пет година млађа, па је и период у коме је могла да објављује радове за толико краћи. Иако то нема одлучујући значај, Комисија је из разлога правичности сматрала да би приликом упоређивања требало узети у обзир и ову околност. Међутим, за квантитативно вредновање веома је важна чињеница да је готово 2/3 радова др Ванде Божић (27 чланака) израђено у коауторству (уз једног или два коаутора), што несумњиво квантитативно умањује оно што представља њен непосредан ауторски прилог. На другој страни, др И. Марковић није писала радове заједно са другим ауторима. Тиме се релативизује предност исказана у поенима коју на плану квантитативног вредновања има др Ванда Божић у односу на др Ивана Марковић.

Суштинска разлика између досадашњег научног стваралаштва кандидаткиња може се направити на плану квалитативног вредновања приказаних радова. Ту треба најпре приметити да је на плану разноликости одабраних тема др В. Божић највећим делом писала о темама које су у вези са научним пројектима на којима је учествовала, а које се односе на трговину људима, корупцију и привредна кривична дела. С друге стране, кандидаткиња др И. Марковић је већином обрађивала теме из материје противправности. Иако су обе кандидаткиње у том делу могле показати већу разноврсност, изнети приговор

умањује чињеница да су и др И. Марковић и др В. Божић за теме својих магистарских (мастер) радова односно докторских дисертација одабирале различите наслове.

Одлучна разлика између кандидаткиња, како смо већ констатовали, може се закључити на плану квалитативне обраде одабраних тема. Стиче се утисак да се велики број чланака, које је у последње две године др В. Божић објавила, ипак одразио на квалитет тих радова. Готово сви чланци објављени у овом периоду имају типичну структуру која подразумева набрајање међународних докумената из предметне области и њихово сумарно приказивање, затим навођење одговарајућих одредаба из националног кривичног законодавства (Хрватске и евентуално Србије, ако је рад коауторски), и приказ статистичких података о заступљености односног кривичног неправа у укупном криминалитету. Често изостаје позивање на релевантне ауторе који пишу на страним језицима (изван српско-хрватског миљеа) и, што је још значајније – догматска обрада правних питања. Број цитираних научних радова је редовно незнатан, уз учестало навођење прописа. Код неких радова се у списку литературе, који прати основни текст, налазе и радови који нису били цитирани у тексту. Ове околности свакако умањују квалитативни допринос ових прилога.

С друге стране, кандидаткињи др И. Марковић се може замерити да се у свом писању сувише ослања на немачка решења, често занемарујући особеност домаћег законодавства и немогућност њиховог вештачког преношења у српско право. Иако на плану научне обраде свакако има простора за унапређење, не може се спорити да у овом погледу др И. Марковић има несумњиву предност у односу на противкандидаткињу. Она у обради одабраних тема највећим делом користи актуелну страну литературу, док се на плану правне аргументације, нарочито у периоду од последњег избора у звање асистента, може уочити напредак.

Поред обавезних услова, Минимални услови Националног савета за високо образовање РС (чл. 4, ст. 4) и Правилник о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду (чл. 5, ст. 2) прописују да кандидат за избор у звање наставника мора у претходном изборном периоду да испуни и најмање по једну одредницу из најмање два изборна услова (на плану стручно-професионалног доприноса, доприноса академској и широј заједници, односно сарадње са другим високошколским и научноистраживачким установама), који морају да буду наведени и образложени у реферату комисије о пријављеним кандидатима за избор у звање. Обе кандидаткиње, и др Ивана Марковић и др Ванда Божић у претходном периоду су биле сараднице на више домаћих и међународних научних пројеката. Тако др И. Марковић, у оквиру стручно-професионалног доприноса, учествује у пројекту Министарства науке Републике Србије (бр. 179051) „Казнена реакција у Србији као кључни елемент правне државе“, као и пројекту Правног факултета Универзитета у Београду „Идентитетски преображај Србије“. Истовремено, др Ивана Марковић је остварила учешће и у два међународна пројекта („New Technologies and Fight against Terror-

ism and Hate Speech in an European Perspective“, Università di Verona, Italy, од 2017. године, и „Warning on Crime“, (WOC) HOME/2012/ISEC/AG/4000004372, Law Department of the University of Turin, in partnership with Amapola – progetti per la sicurezza delle persone e delle comunità, the Catholic University of Lyon, Maastricht University and the Romanian Center for European Policies, од 2015–2016. године). У оквиру доприноса академској и широј заједници, др Ивана Марковић је члан више стручних и научних удружења: DiPLaP (Laboratorio Permanente di Diritto Penale), Милано, Италија, од 2014. године; DAAD Alumnus, од 2012. године; OeAD Alumnus, од 2013. године. На плану сарадње са другим високошколским и научноистраживачким установама, др И. Марковић је више пута студијски боравила у иностранству. 2012. године је (од јула до септембра) боравила на Макс-Планк Институту за страно и међународно кривично право у Фрајбургу, док је у новембру 2013. године имала истраживачки боравак на Институту за кривично право и криминологију Универзитета у Бечу. У периоду јул–август 2014. године такође је користила истраживачки боравак на Макс-Планк Институту за страно и међународно кривично право у Фрајбургу. У новембру и децембру 2017. године др Ивана Марковић је користила стипендију Немачке академске службе DAAD, уз боравак на Правном факултету Хумболт универзитета у Берлину.

Треба имати у виду да је др Ивана Марковић од 2009. до 2017. године била најпре сарадник у настави а затим и асистент на Правном факултету Универзитета у Београду, на предмету Кривично право. Поред активности на плану руковођења вежбама, савесно је обављала и низ других дужности на Катедри и на Факултету. Тако је обављала функцију секретара Катедре за кривично право од 2013. до 2017. године, била је члан Комисије за (ре)акредитацију Правног факултета од 2012. до 2013. године, као и секретар на пројекту „Казнена реакција у Србији као кључни елемент правне државе“ од 2010. до 2017. године. Кандидаткиња је била секретар часописа *Crimen* (2010–2013.), секретар Општег семинара Правног факултета Универзитета у Београду од 2014. до 2017. године, секретар Студија за иновацију знања „Организовани криминалитет, тероризам и корупција“ од 2011. до 2012. године, и секретар Организационог одбора конференције „Правни поредак НДХ“ од 2014. до 2017. године. Др И. Марковић се одликује и врсним познавањем страних језика. У оквиру преводилачке активности превела је на српски језик више чланака и једну књигу (Ф. Бидлински, *Правна методологија: основи науке о правним методама*, ЦИД, Подгорица, 2011, 146 стр.).

И др Ванда Божић је у свом досадашњем раду остварила одговарајуће резултате у погледу изборних услова. Др Ванда Божић је у претходном периоду остварила учешће у следећим пројектима: Multidisciplinary Research Cluster on Crime in Transition – „Trafficking in Human Beings, Corruption and Economic Crime“, Правни факултет Универзитета у Загребу, од јануара 2015; Action „Preventing and Combating Trafficking in Human Beings in Serbia“, Council of Europe. Др Ванда Божић је члан уређивачког одбора часописа „Humanities and Social Sciences“ и члан

Хрватског удружења за казнене знаности и праксу. Осим тога, учествовала је и у превођењу дела једне књиге. Комисија нарочито истиче чињеницу да се, поред труда на научном и стручном усавршавању у области правних наука, укључујући и положени правосудни испит, др Ванда Божић остварила и као уметница, завршивши Академију драмских уметности Универзитета у Загребу, уз низ вредних улога. Слично усавршавање на два различита поља показује свестраност и представља редак квалитет.

На основу вредновања свих прописаних услова можемо да констатујемо да иако обе кандидаткиње испуњавају услове конкурса за избор у звање и заснивање радног односа једног доцента за ужу научну област Кривично право – предмет Кривично право, на Правном факултету Универзитета у Београду, предност заслужује др Ивана Марковић. Стога, Изборном већу Факултета

п р е д л а ж е м о

да у смислу чл. 17, ст. 2, тач. 1 Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду донесе одлуку о утврђивању предлога за избор др Иване Марковић у звање и заснивање радног односа једног доцента за ужу научну област Кривично право – предмет Кривично право на Правном факултету Универзитета у Београду.

У Београду, 10. маја 2018. године

Чланови Комисије:

др Зоран Стојановић, редовни професор
Правног факултета Универзитета у
Београду, у пензији

др Наташа Делић, редовни професор
Правног факултета Универзитета у
Београду

др Игор Вуковић, ванредни професор
Правног факултета у Београду
